

ביהמ"ש דחה את ריקון מכל האמוניה - וחסם אפשרות ליבוא באוניה קטנה

הריקון נדחה ל-18 בספטמבר ■ השופט מתח ביקורת על חיפה כימיקלים
 והמשרד להגנת הסביבה

פורסם לראשונה: 14:18 27.07.2017 עודכן ב: 15:36 27.07.2017

מאת: [אורה קורן](#)

בית המשפט העליון נענה היום (ה') חלקית לבקשת חיפה כימיקלים והאריך את מועד ריקון מכל האמוניה מסוף יולי ל-18 בספטמבר. השופט חנן מלצר ציין כי הדבר נעשה לאחר שבית המשפט הועמד בפני עובדה מוגמרת, שהחברה אינה מרוקנת את המכל במועד שקבע בדיון קודם. לדבריו, המועד החדש יהיה דחיה אחרונה לריקון סופי ומוחלט של המכל.

עוד קבע כי אין להאריך את היתר הרעלים שלה לאחר יולי, למעט לאחזקת מכל האמוניה עד לריקונו המלא בשיטה שתאושר על ידי המשרד להגנת הסביבה וגורמי הביטחון. זאת, כדי "לא לתת למערער (החברה, א"ק) להינות מפרי מחדליה". המשמעות העולה מכך היא שהחברה לא תוכל לקבל אישור רעלים להבאת אניית אמוניה קטנה עד לריקון סופי של המכל.

השופט מתח ביקורת על התנהלות חיפה כימיקלים והמשרד להגנת הסביבה, שתחילה תמכו בריקון בשיטה של משאבה טבולה ולאחר מכן שינו את השיטה לאידוי טבעי ממושך יותר. "המערער עשתה דין לעצמה וחדלה באמצע חודש מאי 2017 לערך מלקדם את המהלכים למימוש השיטה שנבחרה, והמשרד להגנת הסביבה לא הגיב כראוי", כתב מלצר.

בדומה לטענות מבקר המדינה, גם מלצר כתב כי הרגולטור הממשלתי קיבל לא פעם את עמדת חיפה כימיקלים ואף שינה את עמדתו המקורית, לעתים ללא הסבר, בין השאר כדי להתאימה לדרישותיה של חיפה כימיקלים שנתונה לביקורתו. לדבריו, יש לוודא, שהפתרונות שייבחרו יהיו כפופים לדיני תכנון ובניה, דיני מכרזים, דיני תחרות וצרכי המשק והציבור. "לפיכך ראוי להם שלא יביאו למצב, שבו המשק והרגולטורים יהיו שבויים לכאורה, מרצון או בליית ברירה, בידי מונופול", הוסיף.

לדבריו, "אנו תקוה כי הסיכון שריחף ומרחף עדיין חלקית על תושבי איזור חיפה יוסר לקראת שנת תשע"ט הבאה עלינו לטובה, ואף יגובש פתרון סביר עבור המערער ועובדיה, כפי שנמצא הסדר ליתר מפעלי התעשייה הצורכים אמוניה עד שיוקמו מפעלי הקבע הדרושים ויערכו הסידורים המתאימים, שהיו יכולים להיות מזמן כבר כאן". מעיריית חיפה נמסר בתגובה: "עיריית חיפה מברכת על כך שבית המשפט העליון דחה את עמדת המדינה שדומה באופן 'מפליא' לעמדת חיפה כימיקלים והורה על ריקון המיכל בתוך חודש וחצי. עיריית חיפה מפנה את הציבור לסעיף בפסק הדין הקובע את שאנו חשים מזה זמן רב, ובו נאמר כי הרגולטור משנה את עמדתו ללא סיבה בהתאם לעמדתה של חיפה כימיקלים".

מעמותת צלול נמסר בתגובה: "זהו יום חג היסטורי לציבור במפרץ חיפה וישראל. עמותת צלול גאה על חלקה בהובלת המהלך שתסיים היום בפסיקת בית המשפט העליון שיש לסגור את מיכל האמוניה המסוכן סופית לא יאוחר מספטמבר השנה. לאור הביקורת החריפה שהעביר בית המשפט על התנהלות הרגולטור, המצטרפת ומחזקת את הביקורת של מבקר המדינה, צלול דורשת שלא לאפשר הכנסתן של אוניות אמוניה קטנות למפרץ חיפה, חלופה מסוכנת שקודמה בלחץ חיפה כימיקלים, ואשר תמשיך את הסיכון של תושבי חיפה והצפון".